

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

YOLSUZLUĞUN ÖNLENMESİ VE ETİĞİN TEŞVİKİ İÇİN TEKNİK DESTEK PROJESİ

ÇIKAR ÇATIŞMASI VE ETİK
PROF. DR. ÖMER FARUK GENÇKAYA
MARMARA ÜNİVERSİTESİ

.projectgroup

1

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

GÖREVE BAŞLAMA

Seçilmiş ya da atanmış bir kamu görevlisi makamına kendi geçmiş ve deneyimlerini de birlikte getirir .

.projectgroup

2

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

GÖREV TANIMI, YETKİ VE SORUMLULUK

Bu durum çıkar çatışması
şeklinde etik sorunların
ortaya çıkmasına yol
açabilir ...

.projectgroup

3

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ETİK DAVRANIŞ

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ETİK DAVRANIŞ, KAMU YARARIVE KAMUSAL GÜVEN

- Kamu görevlileri görevlerini ve özel işlerini yönetimin bütünlüğü (dürüstlük), nesnelliği ve tarafsızlığına ilişkin **kamusal güveni** sağlayacak şekilde hareket ederler;
- Kamu görevlileri her zaman sadece hukuka uygun değil aynı zamanda kamunun denetimine açık bir şekilde (**şeffaf**) davranırlar;
- Kamu görevlileri görevlerini yerine getirirken **kamu yararı** ilkesini esas alırlar ve
- Kamu hizmetini yerine getirirken özel ve kamu çıkarı arasında ortaya çıkacak bir **çatışma** kamu yararı lehine çözülür.

.projectgroup

5

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ÇIKAR ÇATIŞMASI NEDİR?

Çıkar çatışması yanlış ya da olağandışı bir durum değildir!

© Cartoonbank.com

Evladım, bir işe girerken kayırılırsan buna **şans** deriz!

.projectgroup

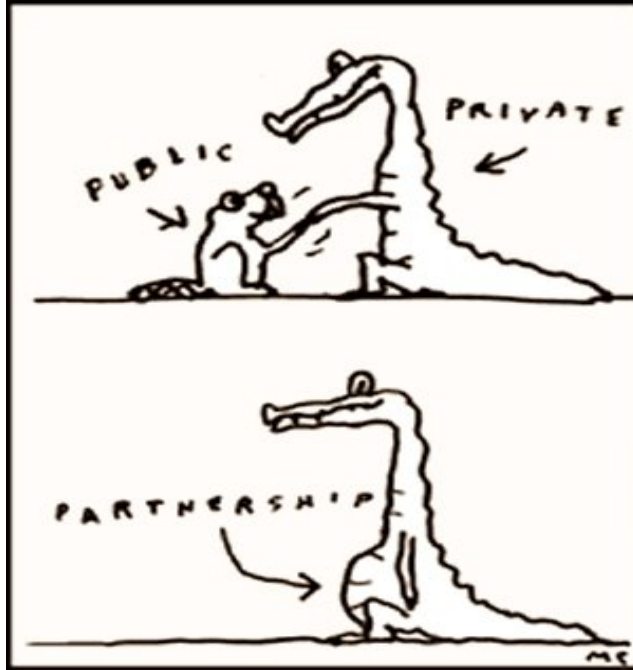
6

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

ÇIKAR ÇATIŞMASI TANIMI

Kamu Özel ortaklığı

Çıkar çatışması genel olarak “siyasetçiler de dahil olmak üzere görevi nedeniyle güven duyulması gereken bir konumda bulunan herhangi bir kimsenin göreviyle ilgili çıkar (kamu yararı) ile kişisel çıkarı arasındaki çatışma durumudur.”

mu-özel ortaklığı

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

HANGİ ÇIKARLAR (ÖZEL VE KAMU)

1. Kamu görevlilerinin resmi görevlerini tarafsız ve nesnel olarak yerine getirmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi görünen kişisel çıkarlar
2. Kamu görevlilerinin kamu görevi çerçevesinde kendisine, ailesine, yakın akrabalarına, arkadaşlarına ya da iş bağlantısı veya siyasi ilişki içerisinde olduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ... ve onlarla ilgili mali ya da diğer türlerdeki her türlü yükümlülüğü

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

HANGİ ÇIKARLAR (ÖZEL VE KAMU)

1. Kamu görevlilerinin resmi görevlerini tarafsız ve nesnel olarak yerine getirmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi görünen kişisel çıkarlar
2. Kamu görevlilerinin kamu görevi çerçevesinde kendisine, ailesine, yakın akrabalarına, arkadaşlarına ya da iş bağlantısı veya siyasi ilişki içerisinde olduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ... ve onlarla ilgili mali ya da diğer türlerdeki her türlü yükümlülüğü

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

HANGİ ÇIKARLAR (KAMU – KAMU)

“What conflict of interest?!
I work here in my spare time.”

%100 katıksız dana Hammburgeri

«Ne çıkar çatışması, burada boş zamanlarımda çalışıyorum.»

- 1) Bir kamu kuruluşunun hem düzenleyici hem de işletmeci olarak hizmet verdiği alanlar, (Telekomünikasyon)
- 2) Bir kamu kuruluşunun genel ekonomik politikalar geliştirmesi yanında aynı zamanda bir ekonomik sektörde faaliyet göstermesi (KİT’ler)
- 3) Bir kamu kuruluşunun hem imar planı yapması hem de buna izin vermesi (Belediye)
- 4) Devlete görüş veren bir kuruluşun bu konuda daha sonra yargılama işlevini de yerine getirmesi (Danıştay)

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

ÇIKAR ÇATIŞMASI TÜRLER

- Gerçek çıkar çatışması : Bir kamu görevlisi görevini yerine getirirken *kişisel çıkarlarının etkisinde kalacağı bir konumdadır.*
- Algılanan çıkar çatışması : Bir kamu görevlisi görevini yerine getirirken *özel çıkarlarının etkisinde kalacağı bir konumdadır.*
- Potansiyel çıkar çatışması : Bir kamu görevlisi *ileride* görevini yerine getirirken *özel çıkarlarının etkisinde kalacağı bir konumdadır.*

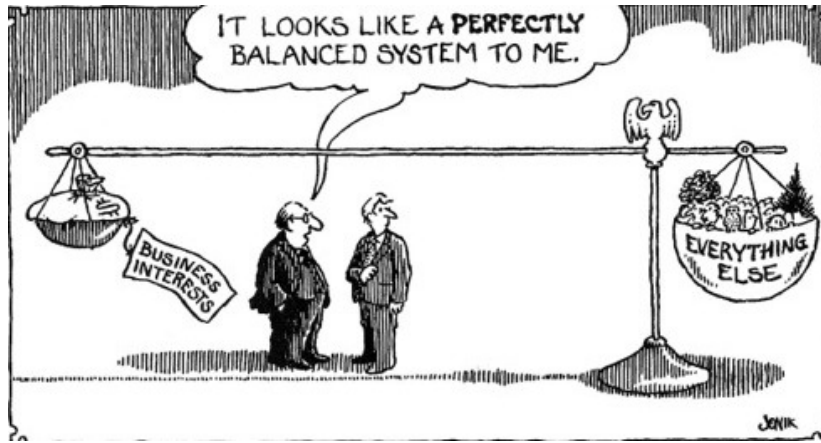

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ÇIKAR ÇATIŞMASI KATEGORİLERİ

Bana mükemmel dengeli bir sistem görünüyor. (İşletme çıkarları – Geri kalan her şey)

- Menfaat temini
- Hediye almak
- Nüfuz ticareti
- Kamu kaynaklarını kullanmak
- Mahrem (gizli) bilginin kullanılması
- Resmi görevi dışında bir başka işte istihdam edilmek
- Görev sonrası istihdam

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ÇIKAR ÇATIŞMASI VE ETİK İLİŞKİSİ

Çıkar Çatışmasının ortaya çıkardığı etik sorunlar şunlardır:

1. Tarafsızlığını kaybetme olasılığı
2. Hile yapıldığı algısı
3. Güven kaybı

.projectgroup

13

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

BİR ÖRNEK OLAY

Şakir Dürüst defterdarlıkta çalışmaktadır ve işe alım komisyonu üyesidir. Şakir Dürüst'ün kızı Jale Dürüst, KPSS'den yüksek bir puan tutturarak defterdarlıktaki açık bir göreve başvurmuştur. Ön koşulları sağlayarak görüşmeye çağrılır. Şakir Dürüst kamu hizmetindeki uzun kariyerinden dolayı **tarafsızlık ve liyakat ilkelerine sadık** bir kamu görevlisidir. Bu nedenle, işe alım komisyon üyeliğinden ayrılmayı düşünür. Bunu defterdar yardımcısı ve işe alım komisyonu başkanı Cahit Dostel'e söylemeye karar verir. Ancak görüşmeden ayrılırken, **kızının uzun bir süredir işsiz olduğunu ve psikolojik depresyon içinde bulunduğunu** anlatır ve yardımını rica eder. Sayın Dostel de onlara yardımcı olur. **Daha nitelikli adaylar olmasına karşın** Jale Dürüst işe alınır.

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ÇIKAR ÇATIŞMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

Çıkar çatışması; kamu görevlilerinin görevlerini tarafsız ve objektif şekilde icra etmelerini etkileyen ya da etkiliyormuş gibi gözükken ve kendilerine, yakınlarına, arkadaşlarına ya da ilişkide bulunduğu kişi ya da kuruluşlara sağlanan her türlü menfaati ve onlarla ilgili mali ya da diğer yükümlülükleri ve benzeri şahsi çıkarlara sahip olmaları halini ifade eder.

Kamu görevlileri, çıkar çatışmasında şahsi sorumluluğa sahiptir ve çıkar çatışmasının doğabileceği durumu genellikle şahsen bilen kişiler oldukları için, herhangi bir potansiyel ya da gerçek çıkar çatışması konusunda dikkatli davranır, çıkar çatışmasından kaçınmak için gerekli adımları atar, çıkar çatışmasının farkına varır varmaz durumu üstlerine bildirir ve çıkar çatışması kapsamına giren menfaatlerden kendilerini uzak tutarlar.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Madde 13

This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey.

Prevention of Corruption and Promotion of Ethics Project

ÇIKAR ÇATIŞMASINA KARŞI NE YAPABİLİRSİNİZ?

Görevden çekilme

Çıkar çatışmasını
beyan

Çıkar çatışmasının
yönetilmesi

.projectgroup

16